

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: sobota, 13, czerwiec 2026 09:16

Piotr Majoch

Odśloni: 122

WSA: Statut samorządowej instytucji kultury nie może wskazywać niedookreślonych i potencjalnie nieograniczonych źródeł finansowania. W odmiennym przypadku przewidujące taką możliwość przepisy statutu uznaje się za nieważne.

Statut biblioteki ze źródłem w ustawie

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach rozpatrzył skargę na uchwałę w sprawie przyjęcia zmiany statutu samorządowej biblioteki publicznej. Składający skargę prokurator zauważył, że niektóre przepisy statutu będącego załącznikiem do uchwały rady gminy przekraczają zakres upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 11 ust. 3 ustawy o bibliotekach (u.o.b). Przepis ten wskazuje obligatoryjne elementy każdego statutu biblioteki stanowiącej samodzielny jednostkę organizacyjną, do których należy określić:

- celów i zadań biblioteki,
- organów biblioteki i jej organizacji, w tym zakresu działania i lokalizacji filii oraz oddziałów,
- nazwy jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki (w przypadku bibliotek wchodzących w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej),
- źródeł finansowania działalności biblioteki.

Brak precyzji prowadzi do problemów

Określenie ostatniej z wymienionych kwestii w przyjętym statucie wzbudziło poważne wątpliwości. Katalog źródeł finansowania działalności instytucji miał być bowiem katalogiem otwartym. Organ przyjmujący uchwałę dopuścił finansowanie biblioteki także z niedookreślonych innych źródeł, dodając że ma to następować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Doszło przy tym do wprowadzenia konstrukcji pozwalającej na doprecyzowanie tych źródeł organowi innemu niż rada gminy i w drodze aktu innego niż uchwała. Organ, który wydał uchwałę, nie zgodził się ze stawianymi mu zarzutami, podnosząc że statut umożliwia finansowanie biblioteki tylko ze źródeł prawnie dozwolonych, wobec czego zarzuty nie są adekwatne.

Sąd uwzględnił jednak skargę, zwracając przy tym uwagę na poważne naruszenie proceduralne, jakim było przekroczenie zakresu upoważnienia ustawowego. Przyznając rację skarżącemu, zauważył, że wprowadzenie otwartego katalogu możliwych źródeł finansowania placówki oznacza dopuszczenie możliwości finansowania jej w zakresie nieprzewidzianym przez uchwałę. W pewnym sensie doszło zatem do przekazania kompetencji w tej sprawie innemu organowi, co w świetle obowiązującego prawa jest wykluczone. Niedopuszczalność pozostawiania otwartego katalogu możliwych źródeł finansowania biblioteki jest podkreślana również w orzecznictwie. Sąd powołał się w tym miejscu na prawomocny wyrok WSA w Łodzi z 26 kwietnia 2024 r. (sygn. II SA/Łd 117/24). Zwrócono w nim uwagę, iż dokładne określenie zasad finansowania instytucji kultury jest wymagane od prawodawcy miejscowego, który musi wykonać swój obowiązek w sposób ścisły, nie przenosząc tej kompetencji na żaden inny organ.

Niewystarczająco precyzyjny zapis uchwały został uznany za nieważny. Opisanym wyrokiem Sąd zwrócił szczególną uwagę na konieczność ścisłego przestrzegania treści przepisów dających jednostkom samorządu terytorialnego prawo do podejmowania uchwał będących aktami prawa miejscowego.

Wyrok WSA w Kielcach z 6 maja 2026 r. (sygn. II SA/Ke 68/26) - orzeczenie nieprawomocne

Otwarty katalog źródeł finansowania samorządowej biblioteki - niezgodny z prawem

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: sobota, 13, czerwiec 2026 09:16

Piotr Majoch

Odśłony: 122

Źródło: [CBOSA](#)